

Warszawa, 09-07-2024 r.

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Valeri Vachev

XI.816.27.2023.JK

Pan
Jan Skrzekut
Wójt Gminy Limanowa
ePUAP

Szanowny Panie Wójcie!

Rzecznik Praw Obywatelskich, realizując także zadania niezależnego organu ds. równego traktowania, od lat z uwagą monitoruje i podejmuje działania na rzecz właściwego zabezpieczenia praw mniejszości romskiej, w szczególności osób mieszkających w niezwykle trudnych warunkach socjalno-bytowych na osiedlach romskich znajdujących się w Małopolsce, w tym na osiedlu znajdującym się w miejscowości Koszary w gminie Limanowa.

Na wstępie pragnę docenić pozytywne działania podejmowane przez Pana Wójta, w tym zatrudnienie dwóch osób należących do mniejszości romskiej w Urzędzie Gminy Limanowa, co jest ważnym krokiem w kierunku pełnej integracji mniejszości romskiej. Niestety, w ostatnim czasie do mojego Biura docierają także niepokojące informacje o planowanym wykonaniu rozbiórek pięciu budynków (w tym trzech budynków mieszkalnych) na osiedlu w Koszarach.

Zgodnie z moją wiedzą, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Limanowej skierował do Pana Wójta pismo z dnia 26 czerwca br. (znak: OR.070.28.2024), w którym zwraca się o przedłożenie w terminie do dnia 8 lipca br.,

dokumentu potwierdzającego, że budynki przewidziane do rozbiórki nie są zamieszkałe oraz, że osoby które tam przebywają mają zapewnione lokal zastępczy. Wedle posiadanych przeze mnie informacji wobec mieszkańców osiedla w Koszarach obecnie prowadzonych jest 14 postępowań egzekucyjnych, w tym w 4 postępowaniach postanowiono o wykonaniu zastępczym. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Limanowej otrzymał dotacje na wykonania zastępcze rozbiórek 5 obiektów, w tym 3 obiektów mieszkalnych na osiedlu Koszary. Z powyższego wynika, że w zakresie jednego obiektu, wobec, którego planowane jest zastępcze wykonanie rozbiórki nie wydano postanowienia o zastosowaniu wykonania zastępczego, co budzi wątpliwości, zważając na treść art. 128 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505 z późn. zm.; dalej: u.p.e.a.) oraz art. 9 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572). Mieszkańcy osiedla mieli także nie zostać poinformowani o działaniach podejmowanych przez tut. Gminę w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkaniowego rodzinom, których domy w ramach ww. działań mają zostać rozebrane. W świetle powyższego niepokój także informacja o rezygnacji Pana Wójta z dofinansowania pochodzącego z Programu romskiego na 2024 rok w celu zakupu lokalu mieszkalnego (domku holenderskiego).

W tym kontekście podkreślenia wymaga, iż z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wynika, że każdą ingerencję w chronione art. 8 EKPC¹ prawo do poszanowania domu, która rodzi ryzyko jego utraty, musi poprzedzać szczegółowe zbadanie jej proporcjonalności i zasadności, nawet wówczas gdy działanie to jest co do zasady zgodne z prawem krajowym². Obowiązek analizy całości okoliczności sprawy wpływających na uciążliwość środków egzekucyjnych i doboru takich, które w możliwie najmniejszym stopniu będą ingerować w prawa i wolności

¹ Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.; dalej: EKPC).

² Wyrok ETPCz z dnia 24 kwietnia 2012 r. w sprawie Yordanova i inni przeciwko Bułgarii (skarga nr 25446/06); wyrok ETPCz z dnia 18 września 2012 r. w sprawie Buckland przeciwko Wielkiej Brytanii (skarga nr 40060/08); wyrok ETPCz z dnia 17 października 2013 w sprawie Winterstein i inni przeciwko Francji (skarga nr 27013/07).

zobowiązaniego wynika także z regulowanej w art. 7 § 2 u.p.e.a. zasady stosowania najłagodniejszego środka egzekucyjnego.³

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1058), zwracam się do Pana Wójta z pilną prośbą o odniesienie się do przedstawionych w niniejszym piśmie informacji. W szczególności proszę o precyzyjne wskazanie budynków posadowionych na osiedlu w Koszarach, które mają zostać rozebrane w ramach wykonania zastępczego oraz o wskazanie przewidywanego terminu wykonania rozbiórek. Proszę także o wskazanie rodzin, które zamieszkują budynki przeznaczone do rozbiórki, w tym o wyszczególnienie liczby mieszkańców należących do grup szczególnie wrażliwych – osób przewlekle chorych, osób z niepełnosprawnościami, małoletnich oraz seniorów i senierek.

Będę także zobowiązany za wskazanie działań podejmowanych przez tut. Gminę w celu zapewnienia lokali zastępczych rodzinom mieszkającym w budynkach przeznaczonych do rozbiórki, w tym proszę o wskazanie lokalizacji lokali zastępczych, które zostały lub mają zostać zaproponowane rodzinom zamieszkującym budynki mieszkalne przeznaczone do rozbiórki. Proszę także o wyjaśnienie, czy tut. Gmina ma w planach relokację mieszkańców osiedla w Koszarach do lokali zastępczych znajdujących się w innych gminach, a jeżeli tak to w jaki sposób zabezpieczone zostaną potrzeby mieszkaniowe osób, które odmówią przeniesienia do innej lokalizacji.

Proszę również o przekazanie do mojego Biura kopii/skanu całości korespondencji prowadzonej w tej sprawie z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Limanowej, w szczególności proszę o przekazanie odpowiedzi Pana Wójta na pismo z dnia 26 czerwca br. (znak: OR.070.28.2024). Proszę również o przesłanie do Biura RPO kopii/skanu „dokumentu potwierdzającego, że budynki przewidziane do rozbiórki nie są zamieszkane oraz, że osoby które tam przebywają mają zapewnione lokale zastępcze”.

Dodatkowo proszę o wyjaśnienie dlaczego Pan Wójt zrezygnował ze środków z Programu romskiego na rok 2024 na zakup domku holenderskiego.

³ P. M. Przybysz [w:] Postępowanie egzekucyjne w administracji. Komentarz, LEX/el. 2023, art. 7.

Na koniec pragnę podkreślić, że z nadzieją przyjąłem informację o I posiedzeniu Zespołu ds. rozwiązywania problemów społeczności romskiej w Koszarach. W nawiązaniu do dokonanych w toku posiedzenia ustaleń uprzejmie proszę Pana Wójta o przedstawienie informacji na temat etapu ich realizacji i przyjętego harmonogramu wdrażania, zwłaszcza w zakresie: organizacji spotkania z mieszkańcami osiedla Koszary w celu wyłonienia lidera/liderki społeczności romskiej, przygotowania harmonogramu działań przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Limanowej wspólnie z tut. Urzędem przy współpracy Starostwa Powiatowego w Limanowej, a także opracowania przez Gminę Limanowa strategii rozwoju lokalnego z uwzględnieniem osiedla romskiego Koszary.

Liczę na dalszą konstruktywną współpracę z Panem Wójtem.

Z poważaniem

Valeri Vachev

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/